

Pismo
ukazuje się
we wtorki
i piątki

Głos

Wtorek

23 października 2018

nr 79 (LXXIII)

cena: 13 Kč

EKONOMIA
NOWA RUBRYKA –
POLSKI BIZNES
STR. 5

REGION
10 LAT KAMERALNEGO
ŚPIEWANIA
STR. 3

niepodległa

POLSKA
STULECIE ODZYSKANIA
NIEPODLEGŁOŚCI

Sztandary niepodległości

WYDARZENIE: Zwieńczeniem obchodów 100. rocznicy odzyskania niepodległości na Śląsku Cieszyńskim były weekendowe wydarzenia na Rynku w Cieszynie oraz imprezy towarzyszące. Zespoły i organizacje z naszego regionu miały swój niebagatelny wkład w ich przebieg.

Danuta Chlup, Szymon Brandys

W piątek przedstawiciele władz miasta złożyli kwiaty na grobach prezydentów Rady Narodowej Księstwa Cieszyńskiego, założonej 19 października 1918 roku. Tego samego dnia została zainaugurowana w Książnicy Cieszyńskiej kolejna wystawa poświęcona jubileuszowi: „Ziemia Obiecana. Śląsk Cieszyński w II Rzeczypospolitej 1920-1939”. Zamknęła ona cykl trzech ekspozycji zorganizowanych w ramach projektu „Cieszyn 1918. Powrót do Ziemi Obiecanej”.

– Postanowiliśmy spróbować odpowiedzieć sobie na pytanie, czy te marzenia, które przyświecały przez kilkadziesiąt lat działaczom polskiego ruchu narodowego i rzeszom zwykłych mieszkańców Śląska Cieszyńskiego, się ziściły i w jakim wymiarze – wyjaśniał dyrektor instytucji, Krzysztof Szelong.

Materiał wybrany przez autorów – Wojciecha Święsa, Krzysztofa Kleczka i Rafała Cholewę – został zaprezentowany problemowo w taki sposób, by ukazać losy tej części Śląska Cieszyńskiego, która znalazła się w Polsce. W ramach całego projektu został również zaprezentowany album „Cieszyńscy żołnierze niepodległości”. Znajdują się w nim sylwetki 25 pochodzących ze Śląska Cieszyńskiego żołnierzy, oficerów i członków konspiracji. Większość z nich pochodziła z terenów dzisiejszego Zaolzia. Publikację można otrzymać bezpłatnie w Książnicy Cieszyńskiej.

W piątkowy wieczór odbył się ponadto Koncert Galowy w Teatrze im. Adama Mickiewicza. W sobotę dokonano odsłonięcia tablicy upamiętniającej Radę Narodową Księstwa Cieszyńskiego oraz pobyt prezydenta RP Ignacego Mościckiego w 1938 roku. Została ona umieszczona na murze Państwowej Szkoły Muzycznej w kompleksie Zamku.

Wieczorem odbył się na Rynku wiec historyczny oraz widowisko muzyczne, przybliżające ważne wydarzenia i bohaterów walki o niepodległość. Wykonano wspólną pamiątkową fotografię uczestników z ratuszem w tle – ujęcie podobne do tego, jakie zostało zrobione 27 października 1918 roku podczas wiecu ludowego, na którym mieszkańcy opowiedzieli się za przyłączeniem Śląska Cieszyńskiego do Polski. Widowisko pt. „Sztandary niepodległości” zostanie wyemitowane na antenie TVP 1 w środę 31 bm. o godz. 23.25.

Niedziela należała w dużej mierze do Zaolzia. Popołudniowy „Piknik Artystyczny” oraz nawiązujące do niego wspólne śpiewanie pieśni patriotycznych zostały zorganizowane we współpracy z Polskim Związkiem Kulturalno-Oświatowym i Kongresem Polaków. Ostatnim punktem programu był występ grupy rockowej Ampli Fire ze Stonawy.

Pamiątkowe zdjęcie oraz więcej o sobotnim i niedzielnych programie na str. 6-7

Drodzy Współziomkowie
Gorąco dziękujemy wszystkim, którzy z potrzeby serca i więzi z Macierzą wzięli udział w sobotnim wiecu historycznym na Rynku w Cieszynie. Tak, jak nasi przodkowie sto lat temu w tym miejscu masowo zademonstrowali swoją polskość, i my teraz pokazaliśmy, że ich spuścizna nie jest nam obca. Obecność nas, Zaolziaków, na trzydniowych obchodach 100-lecia Niepodległości w Cieszynie jest wyrazem naszego przywiązania nie tylko do całego Śląska Cieszyńskiego, ale również do naszej duchowej ojczyzny – Niepodległej Polski. Dziękujemy również wszystkim zespołom, które na niedzielnym pikniku artystycznym zaprezentowały przegląd naszej działalności kulturalnej i sportowej, godnie reprezentując Zaolzie na tym doniosłym wydarzeniu.

Helena Legowicz, prezes PZKO
Mariusz Wałach, prezes Kongresu Polaków w RC

**Helena Legowicz, prezes PZKO
Mariusz Wałach, prezes Kongresu Polaków w RC**

SPOŁECZEŃSTWO

Jak ruszać paszczą

Czeski Cieszyn. Jak dobrze recytować i jakich wystrzegać się błędów, to dwa zasadnicze pytania, na które starali się udzielić odpowiedzi organizatorzy warsztatów „Ruszać paszczą”. W piątek, przez cztery godziny aktor i juror konkursu recytacji „Kresy”, Mariusz Orzetek, oraz polonista Polskiego Gimnazjum w Czeskim Cieszynie, Władysław Kubień, udzielali recytującej młodzieży wskazówek i rad w zakresie poprawnego i przemyślanego „ruszania paszczą”. STR. 2

POLITYKA

Gabriela Hřebačková burmistrzem?

Czeski Cieszyn. W piątek przedstawiciele trzech ugrupowań, które wyszły zwycięsko z październikowych wyborów samorządowych, podpisały umowę koalicyjną. Przedstawiciele stronnictw ANO, Nestraniční oraz KDU-ČSL będą dysponować w 27-osobowej Radzie Miejskiej 16 głosami. Nieoficjalnie dowiedzieliśmy się, że burmistrzem prawdopodobnie zostanie zaś Gabriela Hřebačková, pełniąca do tej pory funkcję wiceburmistrza. STR. 2

KUPON

Nominowany do nagrody

Imię i nazwisko głosującego

Adres

Tel/e-mail

Znajdź nas
na YouTube

POLITYKA

Wybory za nami

Polska. W niedzielę w Polsce odbyły się wybory samorządowe. Według powyborczych sondaży zwyciężyło w nich Prawo i Sprawiedliwość, które w wyborach do sejmików wojewódzkich w skali całego kraju uzyskało 33 proc. poparcia. Drugie miejsce uzyskała Koalicja Obywatelska (czyli Platforma Obywatelska wraz z Nowoczesną) – 26,7 proc., a trzecie Polskie Stronnictwo Ludowe – 13,6 proc. Ponadto Sojusz Lewicy Demokratycznej zdobył 6,6 proc., Kukiz'15 – 5,9 proc., a Bezpартyjni Samorządowcy – 5,8 proc. (Do czasu zakończenia tego numeru „Głosu” nieznane były jednak oficjalne wyniki wyborów). Frekwencja w Polsce wyniosła 53,01 proc. (wik)

WAŻNY KOMUNIKAT

Szanowni Czytelnicy

Z powodów technicznych wtorkowy „Głos” (30 października) jesteśmy zmuszeni oddać do druku już w najbliższy piątek. Prosimy zatem osoby, które chcą umieścić w tym wydaniu ogłoszenia do Informatora, o przesyłanie materiałów do najbliższego piątku włącznie (do godziny 13.30).

Z tych samych względów, imprezy, które odbędą się w najbliższy weekend, będziemy mogli opisać w gazecie dopiero w piątek 2 listopada. Aktualności znajdują państwo między innymi na naszej stronie internetowej: www.glos.live. Przepraszamy za utrudnienia.

Redakcja

Sobota

Rynek w Cieszynie zdominowały w sobotni wieczór biel i czerwień. Scena przygotowana do widowiska artystycznego pt. „Sztandary niepodległości” tonęła w biało-czerwonym świetle. Mieszkańcy z obu brzegów Olzy – machali biało-czerwonymi chorągiewkami w stronę fotografa, który sporządził pamiątkowe zdjęcie zgromadzonego tłumu. Przybyło wielu oficjalnych gości, lecz szczególnie serdecznie została powitana Barbara Michejda-Pinno, córka jednego z działaczy niepodległościowych, Władysława Michejdy. Nie zabrakło prezesów Kongresu Polaków w RC – Mariusza Wałacha oraz Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego – Heleny Legowicz.

Wiec rozpoczął się od melodii wojskowych i patriotycznych, które zagrała Orkiestra Reprezentacyjna Straży Granicznej z Nowego Sącza. Głos zabrał m.in. Stanisław Szwed, wiceminister ds. rodziny, pracy i polityki społecznej. Przypomnił, że „Rota”, wiersz-maniest Marii Konopnickiej, po raz pierwszy została opublikowana w „Gwiazdce Cieszyńskiej” (7 listopada 1908 roku). Co więcej, chór „Harmonia” z Cieszyna śpiewał „Rotę” podczas odsłonięcia pomnika grunwaldzkiego w Krakowie w 1910 roku. Ten sam chór, działający w ramach Uniwersytetu Śląskiego, brał udział w sobotnim widowisku.

Szwed wymienił głównych protagonistów cieszyńskiej walki o polskość przed stu laty – trzech prezydentów Rady Narodowej Księstwa Cieszyńskiego: ks. Józefa Londzina, Jana Michejdę i Tadeusza Regera. Podkreślił, że zjednoczyła ich wspólna sprawa, choć dzieliły zapartywania polityczne i religijne. – Te trzy osoby o różnych poglądach, o różnej wierze, doprowadziły do tego, że Śląsk Cieszyński powrócił do Polski. 27 października, sto lat temu, tutaj mieszkańcy Śląska Cieszyńskiego opowiedzieli się za Polską – mówił przedstawił rząd, wspominając wiec narodowy na cieszyńskim Rynku.

Pogoda nie sprzyjała plenerowej imprezie, było chłodno i deszczowo. Multimedialne widowisko artystyczne autorstwa i w reżyserii Romana Kołakowskiego pt. „Sztandary niepodległości” rozpoczęło się w ulewę. Pomimo trudnych warunków artyści dali z siebie wszystko, a publiczność nie żałowała oklasków.

Spektakl rozpoczął się od cieszyńskiego hejnału. Aktorzy i wokaliści, którym towarzyszyły chóry i orkiestra, w specjalnie napisanych na tę okazję songach przypomnieli przelomowe wydarzenia i osoby, które utorowały Cieszynowi drogę do Polski. Wykorzystano w nich fragmenty popularnych cieszyńskich pieśni ludowych i patriotycznych, m.in. „Płyniesz Olzo” i „Ojcowski dom”. Nie zabrakło utworów, które miały związek z lewym brzegiem Olzy. Śpiewano o Legionie Śląskim, który formował się w Parku Sikory w dzisiejszym Czeskim Cieszynie, o Wigili 1914 roku, którą Józef Piłsudski i legionści spędzili w Nawsiu. Była wreszcie pieśń o „małej wojence”, którą „mało kto pamięta”, a w której „Czech zabija Lecha”. Odnosiła się ona do wojny czesko-polskiej w 1919 roku. Finałową pieśń „Sztandary niepodległości” wykonali razem wszyscy artyści, również część publiczności włączyła się we wspólny śpiew.

Wspólne świętowanie

• Zespół „Suszanie”. Fot. DANUTA CHLUP

• Historyczny wiec w Cieszynie, 27 października 1918 roku. Fot. ARC

• Próbkę umiejętności dali wędryńscy „Gimnaści”. Fot. DANUTA CHLUP

• Barbara Michejda-Pinno (w środku). Fot. DANUTA CHLUP

• Pamiątkowe zdjęcie wykonane na Rynku w Cieszynie 20 października 2018 roku. Fot. ROMAN HRYCIÓW

Sztandary
Niepodległości.
w Cieszynie
20.10.2018

Prezes PZKO Helena Legowicz o udziale zespołów PZKO w obchodach

Przed stu laty ludność Śląska Cieszyńskiego manifestowała tutaj, na tym Rynku. Wczoraj odbyła się powtórka z tej manifestacji, wykonano wspólne zdjęcie. Mogę powiedzieć, że zrobiło to na mnie duże wrażenie. Natomiast dzisiejsze występy naszych zespołów są symboliczne. Zaproszono nas tutaj, by podkreślić, że mimo, iż jesteśmy za Olzą, tworzymy wspólną lokalną społeczność. Jestem przekonana o tym, że dzisiejsze występy naszych zespołów ponownie pokazały publiczności cieszyńskiej, że nasze więzi z Macierzą są nadal silne.

Niedziela

Cieszyńskie obchody niepodległości kontynuowane były w niedzielę. Piknik Artystyczny „W Cieszynie na Rynku” został przygotowany we współpracy z Polskim Związkiem Kulturalno-Oświatowym i Kongresem Polaków w RC. Nie będzie wielką przesadą, kiedy stwierdzimy, że niedziela należała do Zaolzia. Większość wykonawców stanowiły bowiem zespoły i kapele z lewego brzegu rzeki.

Na pierwszy ogień poszedł dziecięcy zespół folklorystyczny „Dziecka ze Stonawy”. Później tańczyły i śpiewały zespoły ludowe: „Błędowice”, „Bystrzyca”, „Olza”, „Suszanie”, „Trzanowice”, grały kapele „Bezmiłana” i „Bukóń”. Polacy z Zaolzia prezentowali nie tylko folklor. „TA Grupa” przedstawiła wiązankę pieśni o charakterze patriotycznym, wędryńscy „Gimnaści” pokazali swe zapierające dech w piersi żywe piramidy, tym razem w biało-czerwonej aranżacji. Całość uzupełniły występy zespołów z Polski. Tańczył ZPiT Ziemi Cieszyńskiej im. J. Marcinkowej, Estrada Regionalna „Równica”, grała orkiestra dęta „Cieszyńska”. Zespół „Klezmer” przypomniał swoim występem, że także Żydzi i ich kultura byli przez wiele wieków częścią cieszyńskiej społeczności. Konferansjerem programu był Bogdan Kokotek, kierownik artystyczny Sceny Polskiej Teatru Cieszyńskiego w Czeskim Cieszynie.

Nie tylko na scenie występowali Zaolziacy, także na widowni było o wiele więcej osób z naszego terenu niż w sobotę. Przyszli obejrzeć popisy swych bliskich i znajomych oraz wspólnie świętować. – Przecież chcieliśmy, by zobaczyć wnuczkę, która występuje w zespole „Dziecka ze Stonawy”, a także córkę kuzynki, która z kolei tańczy w „Błędowicach”. No i ważna jest cała ta atmosfera tu, w Cieszynie – powiedziała „Głosowi” Sylwia Rzeszut ze Stonawy. – To jest bardzo ważna uroczystość dla mnie, bo jestem Polką, choć mieszkam na Zaolziu. Mam zamiar spędzić tu niemal całe popołudnie, wyskoczyć może na chwilę do domu, ale wieczorem znowu wrócę – zapewniała Anna Ciałhotna z Czeskiego Cieszyna.

Wkład Polaków z Zaolzia w przebieg uroczystości docenił burmistrz Cieszyna, Ryszard Macura. Zapewnił obecnych na Rynku, że władzom miasta od początku zależało, by 100-lecie niepodległości razem świętowali Polacy z obu brzegów Olzy. – Chcę, żebyście wiedzieli, że my tutaj, w Cieszynie, zawsze o was pamiętamy, pamiętać będziemy, chcemy z wami się spotykać, wspólnie świętować i wspólnie tę naszą kulturę polską pielęgnować – mówił burmistrz. Po jego słowach rozległy się brawa.

Po Pikniku Artystycznym odbyło się wspólne śpiewanie pieśni patriotycznych i wojskowych z udziałem połączonych chórów „Gorol” z Jabłonkowa, „Godulan-Ropica”, Chóru Jubileuszowego ZPiT Ziemi Cieszyńskiej oraz chórów z Puńcowa i Strumian, z towarzyszeniem Orkiestry Kameralnej Śląska Cieszyńskiego. Publiczność zachęcana była do wspólnego śpiewania, co ułatwiały wyświetlane na telebimie teksty piosenek.

Ostatni punkt wieczornego programu był naprawdę mocny. Koncertowała bowiem młoda grupa rockowa Ampli Fire ze Stonawy, założona przed kilku laty przez braci Orszulików. (dc)

POST SCRIPTUM

UŚMIECHNIJ SIĘ

NASI DZIAŁACZE

IRENA MIERZWA

Urodziłam się i mieszkam w Karwinie. Przez długie lata pracowałam w karwińskiej bibliotece. Rozpocząłam pracę w oddziale mieszczącym się w Domu Kultury, później przeniosłam się do nowo założonego oddziału polskiego we Frysztacie. Po drugim urlopie macierzyńskim przeszłam do Wydziału Opracowania Zbiorów Bibliotecznych i tam już zostałam do emerytury.

Ze względu na swoją pracę zawodową i zainteresowanie książką byłam jedną ze współzałożycielek Stowarzyszenia Przyjaciół Polskiej Książki, które zawiązałyśmy z Heleną Legowicz i kilkoma innymi bibliotekarkami, by wznowić tradycję wystaw polskiej książki. W stowarzyszeniu tym pracuję w komisji kontrolnej, sprawdzam jego finanse.

Przez przypadek trafiłam do PTTS „Beskid Śląski”. Koleżanka namówiła mnie do udziału w jednej z wycieczek. Po jakimś czasie zapisałam się do tej organizacji, jestem jej członkiem od 2001 roku. Nim urodziły się wnuki, chodziłam na prawie wszystkie wycieczki; teraz czasu mam mniej, więc wybieram się rzadziej. „Beskid” obejmuje swym zasięgiem całe Zaolzie, dlatego dzieli się na rejon. Jestem rejonową dla Karwiny, Orłowej, Bogumina i okolicy. Do moich zadań należy dystrybucja znaczków członkowskich oraz kalendarzyków z planem wycieczek. Zapisuję chętnych na wycieczki autokarowe, przyjmuję opłaty, przekazuję informacje z naszego rejonu kierownikowi wycieczki. Te obowiązki pełnię już od kilkunastu lat. Od bodaj pięciu lat jestem także członkiem zarządu – gospodarzem. Prowadzę ewidencję książeczek turystycznych, odznak, materiałów promocyjnych, publikacji i podobnych rzeczy.

Do moich zainteresowań, oprócz książek, należą podróże. Jeżdżę po całym świecie, staram się poznać jak najwięcej miejsc. (dc)

Fot. DANUTA CHLUP

POŁĄCZONE MINIKWADRATY MAGICZNE

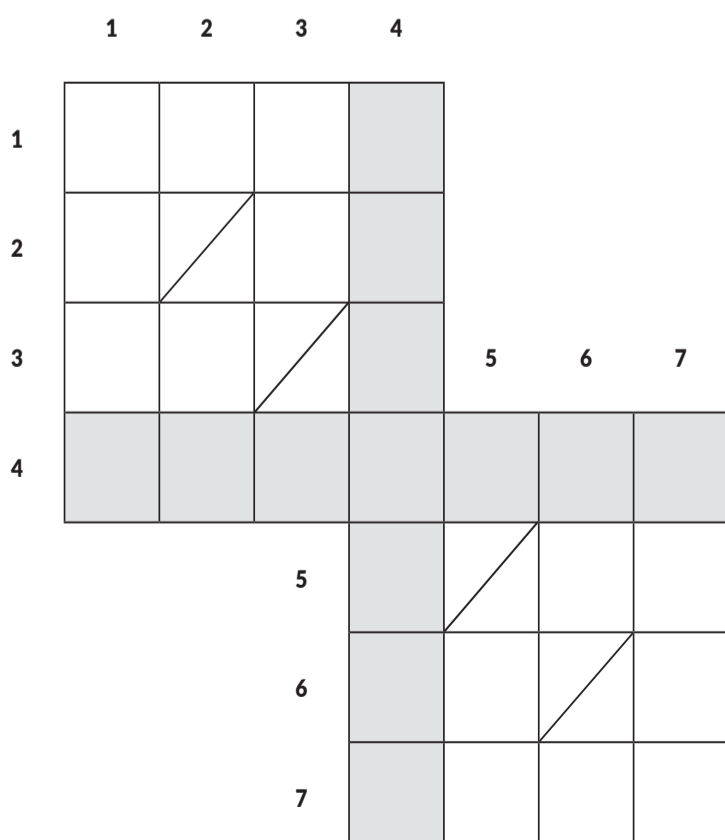
Rozwiązaniem dodatkowym jest dokończenie cytatu Owidiusza: „Amor bląka się i nigdzie nie zagrzewa...”

Poziomo i pionowo jednakowo:

1. Br dla chemika
2. wyparty wrotki
3. szczyt w Górach Kaczawskich (714 m n.p.m.)
4. rozwiązanie dodatkowe
5. bałtycki kurort z molo i Operą Leśną
6. włoski deptak lub bulwar
7. wyspa koralowa

Wyrazy trudne lub mniej znane: CORSO, OKOLE

(BJK)

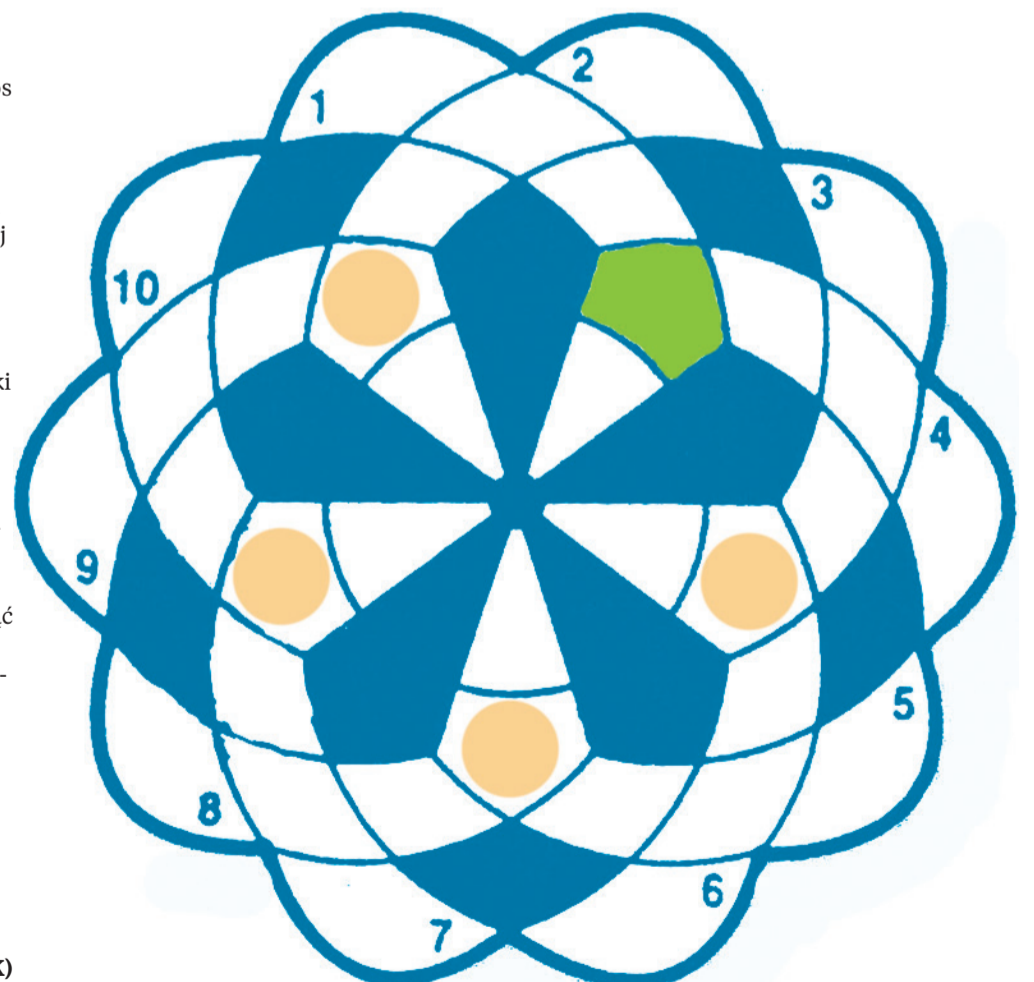

LOGOGRYF ŁUKOWATY

Rozwiązaniem dodatkowym logogryfu jest dokończenie fraszki Jana Izzydora Sztaudyngera: „Szczęście to kamfora, Ulatniać się...”

1. taniec lątynoski lub pikantny sos meksykański
2. jednostka pojemności elektrycznej (F)
3. buty piłkarza lub potocznie bezpieczniki
4. antonim bessy
5. cygański u Straussa
6. zimowy pojazd malca
7. można na nich spocząć
8. Rn na tablicy Mendelejewa
9. skok na bank
10. góry z Rydami

Wyrazy trudne lub mniej znane: FARAD
(BJK)

Wśród autorów poprawnych rozwiązań zostanie rozlosowana książka. Termin ich nadsyłania upływa w piątek 2 listopada 2018 r. Nagrodę książkową za rozwiązanie zadań z 9 października 2018 otrzymuje **Maria Wybraniec z Czeskiego Cieszyn-Zukowa.**

Rozwiązanie minikwadratu magicznego I z 9 października: 1. PIŁA 2. IDIOM 3. ŁOWCA 4. AMAT
Rozwiązanie minikwadratu magicznego II z 9 października: 1. SOFA 2. OBRYS 3. FYNBO 4. ASOR
Rozwiązanie logogryfu łukowatego z 9 października: ODURZA